

SVAZ CHOVATELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

- Linie drůbeže hybridizačních programů,
a experimentální inbrední
a outbrední linie kura

RNDr. Milan Tyller

SVAZ CHOVELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

- **Ministerstvo zemědělství ČR**
- **od 1.1.2008 zařadilo**
_do Národního programu GZ
- **uzavřené výchozí linie drůbeže**
využívané v rámci Uznaných šlechtitelských
chovů kachen, hus a nosné drůbeže v ČR,
a vysoce inbrední a outbrední
experimentální linie drůbeže UMG AV ČR.

SVAZ CHOVATELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

- celkem se jedná o :
- 19 linií nosného typu slepic uznaných šlechtitelských chovů Morávia, Dominant a Horal
- 7 linií kachen Pekingských uznaných šlechtitelských chovů RITO a TTH
- 5 linií hus Uznaného šlechtitelského chovu Rybářství Nové Hradý
- genetický zdroj 20 inbredních linií
a 3 outbredních linií kura
na pracovišti Ústav molekulární genetiky AV ČR v.v.i

SVAZ CHOVELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

- Hlavním smyslem a účelem zařazení těchto populací do kategorie GZ je přetrvávající potencionální **riziko výskytu nebezpečných onemocnění drůbeže a volně žijícího ptactva**
- a měnící se strategie a management ochrany proti šíření těchto nákaz, který se neustále vyvíjí a zdokonaluje s vývojem a zvyšující se úrovní diagnostických metod ve veterinární vědě, výzkumu i praxi

SVAZ CHOVATELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

Aktuální stav v Evropě od 1.10 2016 do 14.2.2017= 23 zemí

Volně žijící ptáci 762 záchytů

Drubež v chovech 716 záchytů

ptactva chovaného v zajetí 34 záchytů

Prokázané reinfekce Maďarsko 193 ze 38 primárních

Bulharsko 48 z 15 primárních

Francie 26 z 218 primárních

Česká republika ve 13 krajích 52 uhynulých volně žijících ptáků s potvrzením ptačí chřipky (40 labutí, 8 kachen, 2 volavky a 2 divoké husy).

Celkem 35 ohnisek v drobnochovech a farmách drůbeže v 11 krajích České republiky

SVAZ CHOVELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

Dopady na chovy udržující GZ Linií drůbeže

Firma Sebol ,s.ro. Náměšť nad Oslavou

Po 4.1.2017 chov v Moravském Krumlově zastižen v ochranném pásmu 3 km

Utraceno bylo 7100 kachňat- z toho 2620 rodičovských a 4690 k výkrmu

dále 51000 násadových vajec- z toho cca 42000 rozlíhnutých z předlíhni a 9000 ze skladu.

**Dále 1828 chovných kachen měsíc ve snášce-
vše kachny ŠCH čisté linie**

SVAZ CHOVELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

Dopady na chovy udržující GZ Linií drůbeže

Firma Sebol ,s.ro. Náměšť nad Oslavou

Ekonomický dopad ´ = Škoda na drůbeži a násadových vejcích je cca 2,5 mil. Kč- v účetní ceně + 300 tis Kč za likvidaci Agris Medlov(faktura od kafilerie)

Tj. cca 2,8 mil Kč - záloha byla ministerstvem stanovena na 1,8 mil Kč a v termínu dorazila na účet

SVAZ CHOVATELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

Dopady na chovy udržující GZ Linií drůbeže

Firma Sebol ,s.ro. Náměšť nad Oslavou

Obnova ŠCH je zajištěna z rezervního hejna, které bylo tvořeno sourozenci jedinců ze šlechtitelského chovu s rodokmenovými značkami a se znalostí rodokmenu pro testaci výkrmnosti a dalších parametrů a podle metodiky šlechtitelského chovu toto rezervní hejno působilo na úrovni rodičovského chovu po ukončených testacích na farmě v chovu nepostiženém HPAI a bude tvořit základ obnovy všech výchozích linií i randombrední populace.

SVAZ CHOVELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

**Dopady na chovy udržující GZ Linií drůbeže
Rybářství Nové Dvory, šlechtitelský chov Husí**

**Všechna chovná hejna jsou zavřená v halách
, což má nepříznivý vliv na jejich celkovou užitkovost.
Je to o to horší, že ptačí chřipka zasáhla zrovna v
předsnáškovém období, kdy by husy měly být v největší
pohodě a neměly by být stresovány.**

**Díky tomu je celková snáška téměř o měsíc posunuta,
neboť loni touto dobou měla hejna snášku
více jak o polovinu vyšší.**

Ekonomické ztráty zatím vyčísleny nejsou

SVAZ CHOVATELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

Dopady na chovy udržující GZ Linií drůbeže

Kachní Farma Strkov

Jsme na začátku sezóny a pokud neskončí veterinární opatření do konce března, jako je zákaz konání trhů s drůbeží a další opatření a výzvy k omezení volných výběhových chovů drůbeže,

tak je ohroženo cca 50% tržeb.

SVAZ CHOVELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

Lopauy na chovy udržující GZ Linií drůbeže

**Šlechtielské chovy nosného typu Moravia (Avigen , s.r.o.) ,
Dominant a Horal (Líheň Studenec , s.r.o)**

**Samotné genetické zdroje nosného typu slepic zasaženy
ptačí chřipkou zatím nebyly.**

**Blízkost vyhlášených ohnisek pro firmu Avigen s.r.o přímo
v Jihomoravském regionu, pro Líheň Studenec, s.r.o ve
všech 4 sousedních regionech. Celkové ekonomické ztráty
lze zatím prakticky těžko finančně vyčíslit.**

**Finanční ztráty za nerealizovanou a plánovanou produkci
zejména ztráty na nerealizovaných exportech začínají jít
do milionů korun už za první dva měsíce
oproti tržbám v posledních letech .**

SVAZ CHOVATELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

- Chovy nejsou dotovány z programu GZ,
- jedinou formou podpory v posledních 3 letech bylo poskytnutí příspěvku na rozšířenou vakcinaci provedenou vzhledem k nálezové situaci nad rámec státem nařízených vakcinací ve šlechtitelských chovech a to každý rok pouze v jednom z chovů dle rozhodnutí SCHD ČR dle aktuální situace a dle možností VUŽv poskytnout příspěvek
- Případné rozšíření této podpory s ohledem na zdravotní rizika z dovozů drůbeže a migrace ptactva s nebezpečnými viry by bylo velice žádoucí.

Zastoupení genetických programů v rodičovských chovech v ČR

Nosné = Morávia 770 kohoutů + 5.613 slepic = 4,8 %

Horal 1.380 kohoutů + 5.888 slepic = 5,9 %

DOMINANT 1.360 kohoutů + 9.762 slepic = 9,1 %

Kachny = TTH 520 kačerů + 2.860 kachen = 4,5 %

RITO 1.794 kačerů + 9.908 kachen = 16.2 %

Husy = NH 2829,2821

986 houserů + 3.848 hus = 58,8 %

Naplnění smyslu ochrany genetických zdrojů

- Zachování uzavřených samostatných linií využitelných pro výživu a zemědělství (byť na omezené části trhu)**
- Zachování gramotnosti v šlechtitelství a plemenářské práci u drůbeže v ČR**
- Narůstající zájem o specifický sektor samozásobitelství a uplatnění v odpovídajících výrobních podmínkách v souvislosti s Fibronilem atd**
 - $P = G + E + I (G \times E)$**
- Narůstající možnosti exportu pro specifické trhy**
- Ekologické chovy – výběhové chovy, samozásobení 56 zemí**
- Nahrazení brojlerů kohouty nosných plemen Marketing BALADI, SONALI, DESI chicken, včetně exportu do USA**

SVAZ CHOVATELŮ DRŮBEŽE ČESKÉ REPUBLIKY

- **Sebol,s.r.o. Náměšť n/O** - šlechtitelský chov kachen RITO
- **Kachní farma Strkov s.r.o.** - šlechtitelský chov kachen TTH
- **Rybářství Nové Hradky s.r.o.** - šlechtitelský chov hus NH
- **Avigen s.r.o Žabičce** - šlechtitelský chov nosnic MORÁVIA
- **Líheň Studenec s.r.o.** - Studenec - šlechtitelský chov
DOMINANT CZ
- **Líheň Studenec s.r.o.** - Dolní Cerkev - šlechtitelský chov
HORAL

Šlechtitelský program kachen RITO

Rybářství Velké Meziříčí, a.s. Charakteristika linií kachen RITO

Linie pekingských kachen RITO jsou kachny těžšího typu, bíle zbarveného peří rozlišené na otcovské a mateřské linie. Využitím modifikovaného tzv. kaprokachního systému chovu se odrazilo na jejich pevném zdraví a silné konstituci. To umožňuje jejich využití jak v intenzivních technologiích chovu, tak i v alternativních poloextenzivních chovech při zachování vysoké užitkovosti.

Cílem šlechtitelského programu kachen RITO je zlepšení reprodukčních ukazatelů rodičovských chovů **snáška do věku 64 týdnů 180 ks vajec na 1 nosnici PS při líhnivosti 80% t.j. 144 ks jednodenních kachňat na 1 kachnu poč.stavu.** U výkrmu především zvýšení živé hmotnosti v porážkovém věku na **3,60kg ve věku 45 dnů,** při udržení optimálního poměru mezi osvalením a tělesným rámcem s přihlédnutím ke **spotřebě krmiva do 2,50 kg na jednotku přírůstku.**

Ověřené šlechtitelské postupy s důrazem na individuální kontrolu užitkovosti jsou doplňovány testováním na různé složení krmných směsí a jejich spotřebu s cílem maximálně zefektivnit výkrm jatečných kachen a snížit náklady na jednotku produkce. Rodičovské komplety byly řadu let úspěšně vyváženy do intenzivních podmínek západní Evropy a vykazovaly srovnatelnou užitkovost v tvrdé konkurenci zahraničních firem. Výkrmová kachňata jsou kromě tuzemska vyvážena na Slovensko, do Polska a Maďarska.

Šlechtění kachen RITO vychází z metodiky šlechtění a každoročně zpracovaných vlastních šlechtitelských směrnic určených pro vnitřní potřebu Rybářství Velké Meziříčí, a.s.

Šlechtitelský program pekingských kachen TTH

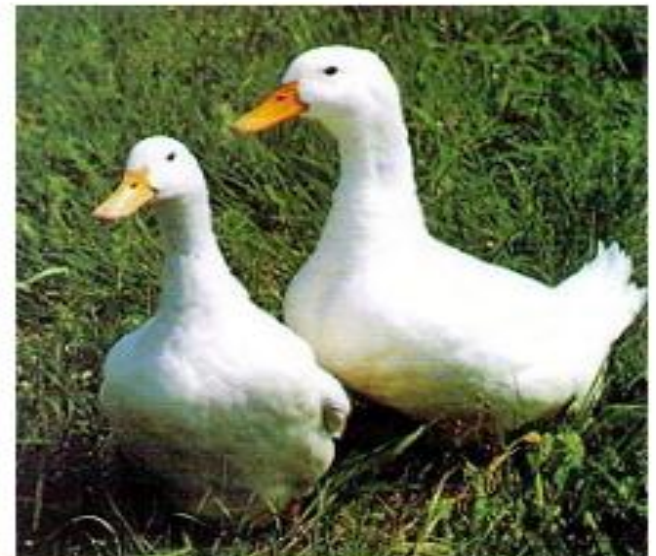
Kachní farma Strkov s.r.o. založená dne 1.1.2009 je přímým pokračovatelem tradice šlechtění pekingských kachen bývalého Rybářství Tábor, a.s. a následně Rybářství Třeboň, a.s.. Šlechtitelská činnost v chovu kachen na farmě Strkov má více jak 50-ti letou tradici a vychází jak z původních linií kachen z konce šedesátých a sedmdesátých let 20. století, tak i z novošlechtění z počátku 21. století.

Produkce rodičů a finálních hybridů s obchodním označením TTH je určena na výrobu jatečných kachen.

V současnosti jsou ve společnosti Kachní farma Strkov s.r.o. šlechtěny linie pekingských kachen s bílým zbarvením peří, středního až těžšího tělesného rámce pro produkci masa.

Na tvorbě rodičovských kompletů pro chovatele se podílí 4 linie kachen v mateřských a otcovských pozicích.

Všechny výše zmíněné linie kachen jsou zařazeny v Národním programu zachování genetických zdrojů hospodářských zvířat významných pro zemědělství.

Šlechtitelský chov hus NH

Rybářství Nové Hradky s.r.o. vlastní jediný šlechtitelský chov hus v České republice s více než **třicetiletou tradicí**. Chovné hejno čítá 4.000 kusů hus a 1.000 ks houserů. Produkujeme chovný materiál pro rozmnožovací chovy a zároveň chováme husy na výkrm. Roční produkce housat činí 80.000 kusů. Prodej housat je realizován jak v tuzemsku, tak i na zahraničních trzích. Jsme členem Svazu chovatelů drůbeže České republiky.

Rodičovské kombinace hus se vyznačují vysokou užitkovostí, pevným zdravím, vysokou adaptabilitou na vnější prostředí a tradičně i velmi dobrou kvalitou peří. Jejich reprodukční parametry dosahují **35 housat** za jeden snáškový cyklus a **45 housat** za dva snáškové cykly téhož roku. Zdravotní stav chovných zvířat je pod stálým veterinárním dohledem.

Finální hybridy u vyšlechtěných kombinací číslo 2821 a 2829 dosahují následujících parametrů:

Šlechtitelský program snáškových hybridů MORAVIA

Od svého vzniku šlechtí společnost Avigen s.r.o. Žabčice v rámci komerčního šlechtění a novošlechtění výchozí snáškové linie kura domácího, jejichž základ byl převzat ze Školního zemědělského podniku Vysoké školy zemědělské Brno v Žabčicích. Linie odvozují svůj původ ze šlechtitelských programů hybridů Moravia (ŠZP Žabčice). Šlechtění výchozích snáškových linií MORAVIA bylo zaměřeno na produkci snáškových hybridů vhodných jak do klecových technologií, tak i na podlahové chovy a chovy s výběhem. Základ linií byl položen v šedesátých až osmdesátých letech 20. století.

V současnosti jsou společností šlechtěny linie plemen RIR (Rodajlendka červená), RIW (Rodajlendka bílá), SU (sasexka světlá), BPR (plymutka žíhaná) a LB (leghornka bílá) pro produkci snáškových hybridů MORAVIA.

Většina komerčně využívaných linií k produkci snáškových hybridů pod obchodním názvem **MORAVIA (MORAVIA BSL, MORAVIA SSL a MORAVIA BARRED)** je výsledkem novošlechtění firmy Avigen, s.r.o. Žabčice.

Šlechtitelský chov nosnic DOMINANT CZ

Slepice DOMINANT CZ je možné zařadit do kategorie středně těžkých plemen nosného typu drůbeže.

Na vytvoření dnešních moderních syntetických linií a jejich kříženců se podílely zejména komerčně uplatňované intenzivně šlechtěné linie Rodajlendeck, Plymutek, Sussexek a Leghorn.

Pro název výchozích linií a hybridizačního programu je rozhodující zbarvení peří a barva skořápky vajec. Označení linií zkratkou vychází z u nás vžitého anglického názvu (stejně jako barevné linie) s uvedením čísla linie.

Současný genetický program DOMINANT CZ je tvořen základními osmi liniemi nosného typu slepic, které jsou zařazeny do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů zvířat významných pro výživu a zemědělství (dle Rozhodnutí Mze ze dne 23.5. 2007)

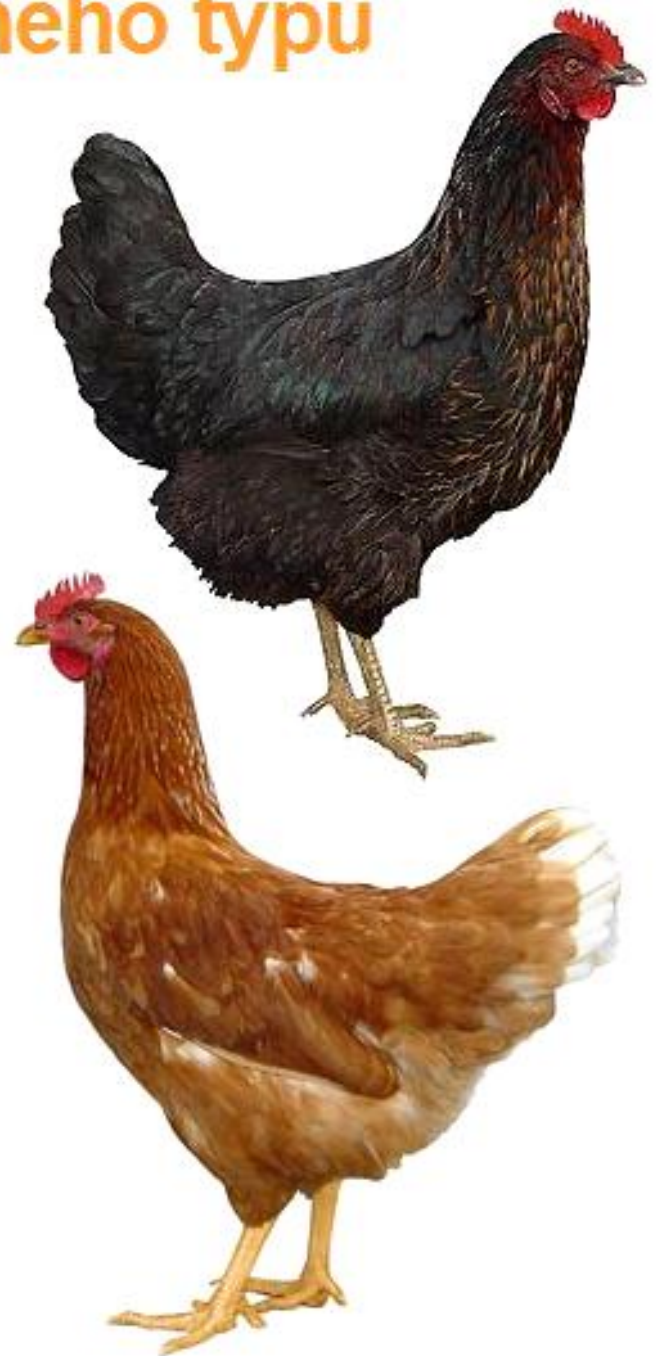
Šlechtitelský program nosného typu slepic HORAL

Dnem 1.9.2008 převzala do své podnikatelské činnosti společnost Líheň Studenec, s.r.o., se sídlem ve Studenci v okrese Třebíč, bývalé středisko chovu a šlechtění drůbeže programu RED WHITE od zemědělského družstva Dolní Cerkev v okrese Jihlava. Základem tohoto uznaného šlechtitelského chovu nosného typu slepic byly dvě výchozí linie pro produkci nosného, autosexingového (kolorsexingového) hybrida RED WHITE pro drobnochovatele.

Tyto dvě linie jsou v ČR od 60. let minulého století, kdy byly odvozeny od tehdejších linií TETRA SL, nejdříve v šlechtitelské stanici Otín a posléze až do roku 2008 v zemědělském družstvu Dolní Cerkev. **Jedná se o dvě linie plemene Rhode Island.** Jedna linie otcovská, označená **RIR 14** červené – hnědé barvy a linie mateřská **RIW 71** bílého – stříbrného zbarvení. Obě linie jsou od 1.1.2008 zařazeny v Národním programu zachování genetických zdrojů hospodářských zvířat významných pro zemědělství.

Pro udržování a další zušlechťování těchto dvou linií byl zvolen šlechtitelský program uplatňovaný firmou Líheň Studenec, s.r.o. u programu DOMINANT CZ, zabezpečovaný oprávněnou organizací RNDr. Milan Tyllér, DOMINANT CZ.

Pro komerční užitkové hybridy bylo zvoleno **obchodní označení HORAL**.

Děkuji za pozornost

Děkuji za pozornost

